

Vingåkers
kommun

Kvalitetsrapport läsåret 23/24

Modersmål-studiehandledning

Innehållsförteckning

2 Händelser av väsentlig betydelse	3
3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	3
3.1 Måluppföljning.....	3
3.2 Utvärdering av ekonomisk ställning.....	3
3.3 Verksamhetens mål	4
4 Väsentliga personalförhållanden	6
5 Förväntad utveckling	6

1 Händelser av väsentlig betydelse

Syfte med modersmål och studiehandledning:

Modersmålsundervisning har som syfte att ge eleven möjlighet att utveckla kunskaper i och om sitt språk. Modersmålet har betydelse för barns språk-, identitets-, personlighets- och tankeutveckling. Ett välutvecklat modersmål ger bra förutsättningar att lära sig svenska, andra språk och andra ämnen. Bedömning och betygssättning sker på samma sätt som i övriga ämnen. De kunskaper och förmågor som en elev visar bedöms i förhållande till betygskriterierna i kursplanen eller ämnesplanen.

Alla elever som behöver ska få studiehandledning på sitt modersmål. Det gäller inte bara nyanlända elever utan alla elever i skolan. Det är elevens behov som ska styra omfattning och hur länge studiehandledning bedrivs.

Läsåret 23/24:

Vi har kunnat tillgodose studiehandledning och modersmålsundervisning utifrån behov och det elever har rätt till. Vi har både tillsvidare anställda modersmåls lärare/studiehandledare samt timanställda.

Studiehandledar- och modersmålsgruppen har för första gången egen verksamhetsplan och ingår som egen enhet i det systematiska kvalitetsarbetet. Vi har träffats alla tillsammans varje månad med fokus på våra gemensamma verksamhetsområden.

Under läsåret har antal språk ökat vilket lett till ökade kostnader.

Studiehandledarna och modersmåls lärarna har sina arbetsplatser på skolorna. För vissa studiehandledare och modersmåls lärare har de varje läsår eller under läsåret fått byta arbetsplats och/eller rum då skolan omorganiserar i lokalerna.

All personal har deltagit i SKUA.

Tre modersmåls lärare/studiehandledare har ingått i BoUs Processledarutbildning genom Samverkan bästa skola.

2 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Det sker rörelse i antal elever i kommunens skolor. Regelbunden kontroll sker gällande elevutflyttningar och elevinflyttningar, elevernas behov och rättigheter följs. Ett visst minskat elevunderlag ses i somaliska, arabiska och dari, med planerade åtgärder med minskade tjänstegrader i dessa språk sätts prognosen till -22 tkr.

2.1 Måluppföljning

2.1.1 Vingåkerbygdens utveckling

2.1.2 Trygghet och hälsa för Vingåkerbygdens medborgare

2.2 Utvärdering av ekonomisk ställning

Verksamhetens resultat	Årsbudget	Årsprognos
Studiehandledning/modersmål	5 992	

2.2.1 Utfall (ansvar 8 pos)

Stratsys 8 pos

	Ack_utfall	Ack_budget	Budgetavvikelse	Årsbudget
Stud.handledn/moders	3 198	2 996	-202	5 992

2.3 Verksamhetens mål

Indikatorer	Utfall Delår 2024	Utfall Delår 2023	Målnivå Delår 2024
— Ekonomiuppföljning			

2.3.1 Elever i modersmålsundervisning erbjuds och deltar i verkningsfulla insatser för att minska skolfrånvaro.

Elever i modersmålsundervisning erbjuds och deltar i verkningsfulla insatser för att minska skolfrånvaro.

Analys

Personalen har observerat att inbjudan till mer dialog som en insats i att främja närvaro har gett resultat. Närvaron är god på modermålslektioner och vi ser en fördel med att modersmålsundervisning i de allra flesta språk sker på elevens skola. Det är modersmåls läraren som förflyttar sig. Det är endast i vissa språk elever förflyttar sig till annan skola t e x i tyska.

Modersmåls lärarna berättar att i och med att de samtalar med eleverna om vad som ska ske i modersmålslektionerna både över tid och innehåll i nästa lektion har lett till att eleverna är mer trygga och aktiva. De har samtalat om traditioner, kultur, identitet och intressen. Eleverna har ställt intresserade frågor både på modersmålslektion men även i andra sammanhang i skolan och då samtalat och jämfört t e x firande av olika högtider i olika kulturer. Detta uttrycks av modersmåls lärarna har lett till mer reflekterande både bland elever och vuxna samt att kunskap och förståelse för varandras olika språk och kulturer utvecklats på ett positivt sätt. I vissa språk finns en naturlig stolthet för sitt språk och kultur från födseln, andra språk kommuniceras mer kring med både elever och vårdnadshavare för känsla av stolthet och trygghet. Denna förståelse för varandra har observerats lett till trygghet och god närvaro.

2.3.2 All personal upplever en god arbetsmiljö, delaktighet och meningsfullhet.

All personal upplever en god arbetsmiljö, delaktighet och meningsfullhet.

Analys

Enligt resultat på årets HME-enkät trivs modersmåls lärare och studiehandledare. De upplever sig ha goda förutsättningar att lära nytt, får uppskattning av chef och av varandra, vet vad som förväntas av dem och ser fram emot att gå till arbetet som känns meningsfullt. Personal uttrycker att deras känsla av delaktighet ökat i o m att från och med detta läsår finns egen verksamhetsplan och delaktighet i systematiska kvalitetsarbetet.

Indikatorer	Utfall Delår 2024	Utfall Delår 2023	Målnivå Delår 2024
◆ Andel personal som svarar "Jag ser fram emot att gå till arbetet"	91		
◆ Andel personal som svarar "Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete"	94		

2.3.3 Att bevara och utveckla flerspråkigheten hos eleverna och i vårt samhälle. Att eleverna ska kunna använda sina språk i tal och skrift på ett rikt och nyanserat sätt.

Att bevara och utveckla flerspråkigheten hos eleverna och i vårt samhälle. Att eleverna ska kunna använda sina språk i tal och skrift på ett rikt och nyanserat sätt.

Analys

Personalen betonar vikten av att kunna kommunicera, läsa och skriva på sitt modersmål. Samarbetet med ämneslärare, i studiehandledning och modersmål, varierar mellan skolorna, vilket gör det svårt att tydligt lyfta fram modersmålets betydelse. Modersmålslärare/studiehandledare kan ibland delta i utvecklingssamtal för att betona vikten av modersmålet och elevens utveckling. Det är ett område som behöver utvecklas för att modersmålet ska tas upp mer regelbundet vid utvecklingssamtal.

Personal har haft dialog med eleverna om varför modersmålet är viktigt både gällande identitet, tradition, kultur och historia. Samtal har förts med elev och vårdnadshavare om elevens mål i skolan.

Arbetet med ordförståelse och begrepp uttrycker personalen har lett till mer förståelse och förmåga att uttrycka sig.

Fortsatt arbete behövs riktat till eleverna för att målet ska nås att flerspråkigheten utvecklas och att eleverna kan använda sina språk i tal och skrift på ett rikt och nyanserat sätt.

2.3.4 Elever med flerspråkig bakgrund känner sig trygga och stolta att använda sitt modersmål för att uttrycka känslor och behov.

Elever med flerspråkig bakgrund känner sig trygga och stolta att använda sitt modersmål för att uttrycka känslor och behov.

Analys

Modersmålslärare och studiehandledare beskriver en ökad kontakt med eleverna sedan de medvetet börjat hälsa på eleverna med namn. Att hälsa med namn görs för att skolan ska upplevas som en välkomnande plats att vara på. Personalen har observerat att eleverna känner sig mer sedda vilket har lett till att kontakter och relationer mellan personal och elever har utvecklats. Personalen uttrycker att utveckling sker genom att eleverna än mer småpratar med personal och vågar fråga mer och ber om hjälp i fler situationer.

Alla studiehandledare deltar på raster. Vissa är rast-vårdar och leder aktiviteter som planerats tillsammans med kollega på skolan, vissa är rastvakter enligt schema. Flera av modersmålslärarna och studiehandledarna beskriver att genom det medvetna arbetet med aktivt deltagande på raster vänder sig elever i större utsträckning till dem i fler situationer vilket skapat mer trygghet. Det relationsskapande arbetet beskrivs av personalen ha lett till fler trygga elever som i större utsträckning använder språk för

att uttrycka känslor och behov. Utifrån personalens beskrivning är vi på rätt väg men vi behöver ta reda på mer vad eleverna upplever.

Personalen beskriver att vi behöver arbeta vidare med vikten av modersmål för sin identitet, tradition, kultur, känslor och behov då tendens finns att elever läser modersmål för att enbart få betyg i ämnet. Detta tas upp för samtal i grupp med elever.

3 Väsentliga personalförhållanden

Under läsåret 23/24 har vi haft modersmåls lärare och studiehandledare i alla de språk som vi haft elever i som haft behov samt rätt till modersmålsundervisning och studiehandledning. Vi har två modersmåls lärare med svensk lärarlegitimation. Dessa två har tillsammans med utbildad studiehandledare genomgått Processledarutbildning genom Samverkan bästa skola.

4 Förväntad utveckling

De tre processledarna kommer att samverka med Processledare i Centrala elevhälsan och därigenom få kunskap om och implementera Barnets Bästa Hjulet i somaliska och arabiska. Detta för att än mer främja elevers delaktighet och fånga upp styrkor och behov. Vi kommer också att fortsätta arbeta med läroplanen, Lgr 22, för att i gruppen skapa än mer bred och gemensam kunskapsnivå gällande modersmål och sprida kunskapen till övrig skolpersonal.